

Välkommen till

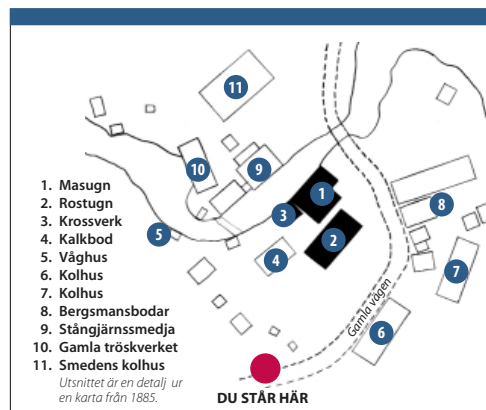
BRATTFORS HYTTA

BRATTFORS HYTTA ÄR ETT AV de ståtligaste av landmärken på väg in i bergslagsbygd om man färdas på riksvägen mellan Karlstad och Filipstad. Det är också en av de välbevarade hyttmiljöer som finns kvar i Värmland.

Hyttan som är belägen i anslutning till Lungälven finns omnämnd i 1540 års jordebok då det uppges att fyra bergsmän äger och driver Brattfors hytta. Antagligen är den anlagd tidigare än så. På 1600-talet startar en stångjärnstillverkning vid ett par hamrar på platsen varav den ena hammaren är i drift fram till 1918. Ruinerna efter stångjärnshammaren ligger på andra sidan vattendraget från hyttan räknat. Utöver framställningen av tackjärn vid hyttan och stångjärn vid hammaren, tillverkades också en del gjutgods, bl a skorstenar. Detta omnämns av Carl von Linné vid hans Västgötaresa 1746. Hyttan drevs fram till 1920.

HYTTANLÄGGNINGEN FICK SITT nuvarande utseende vid de ombyggnader som skedde under mitten av 1800-talet. Då restes den nya masugnen i sten och strax därefter tillkom den första rostugnen som revs ned för att ersättas med den nuvarande som är byggd enligt Westmans konstruktion så sent som 1899. Många byggnader som har funnits på platsen är borta sedan länge, kvar av smedjor, bodar och kolhus är endast grunderna som går att skönja i landskapet

Den bergsmansägda hyttan förvärvas under början av 1800-talet av brukspatron C R Geijer. Brattfors blev själva navet i hans vittomfattande brukskomplex som var den största egendomen i Värmland näst efter Uddeholms egendomar. Hyttplatsen är också utgångspunkt för vandringsleder till det märkliga naturlandskap som utgörs av Brattforsheden. Brattfors hytta som skyddas som byggnadsminne ägs av Filipstads kommun, förvaltas av Föreningen Värmländska Industriminnen och brukas av Brattfors Hembygdsförening.

THE BRATTFORS FOUNDRY is a significant landmark on your way into the Bergslagen region along the national highway between Karlstad and Filipstad. It's also one of the few remaining well-preserved foundry environments in the province of Värmland.

Situated along the River Lungälven, the foundry is first mentioned in the 1540 land register, which states that four mine owners owned and operated the Brattfors foundry. In the 17th century, the foundry began manufacturing iron rods at two forges – one of which was in use until 1918. You can see the ruins of the forges on the other side of the water from the foundry.

Besides pig iron in the foundry and iron rods at the forge, the facility also made some cast-iron products, such as chimneys. Carolus Linnaeus mentions this in his description of travels in the Western Götaland region in 1746. The foundry was in operation until 1920.

Remodelling efforts in the mid-19th century gave the facility its current appearance. This is when the new stone blast furnace was built, followed by the first kiln, which was later torn down to be replaced by the current one, a Westman model, in 1899. Many buildings have disappeared from the site – all that remains of the smithies, sheds and coalhouses are the foundations, which are still visible in the landscape. Ironmaster C R Geijer bought the foundry from the mineowners in the early 19th century. Brattfors became the hub of his wide-ranging complex of factories, the largest piece of property in Värmland after the Uddeholm properties. The foundry site is the starting point for several hiking trails into the countryside of Brattforsheden. The Brattfors foundry is a historical site owned by the municipality of Filipstad, administered by Föreningen Värmländska Industriminnen [the Association for Värmland Industrial History] and used by the local history society.

DIE HÜTTE BRATTFORS HYTTA ist eines der stattlichsten Wahrzeichen des Bergbaubereichs, die auf der Landstraße von Karlstad nach Filipstad zu sehen sind, und zudem eines der besterhaltenen Hüttenmilieus, die Värmland zu bieten hat.

Die am Fluss Lungälven gelegene Hütte wird erstmalig im Jahre 1540 im Grundbuch erwähnt. Aus der Eintragung geht hervor, dass „Brattfors hytta“ von ihren Besitzern, vier Bergleuten, betrieben wurde. Vermutlich wurde die Hütte noch vor dieser Zeit angelegt. Im 17. Jahrhundert begannen einige Hammerschmieden am Ort mit der Herstellung von Stabeisen. Eine dieser Schmieden war noch bis 1918 in Betrieb. Die Ruinen der Hammerschmieden liegen von der Hütte aus gesehen auf der anderen Seite des Wasserlaufs. Außer Roheisen in der Hütte und Stabeisen in der Hammerschmiede entstanden hier auch einige Guswaren, u. a. Schornsteine. Diese Tatsache erwähnt Carl von Linné auf seiner Västgötareise im Jahre 1746. Die Hütte wurde 1920 stillgelegt.

IHR HEUTIGES AUSSEHEN erhielt die Hüttenanlage bei Umbauten Mitte des 19. Jahrhunderts, bei denen der neue Hochofen aus Stein errichtet wurde. Bald darauf kam der neue Röstofen hinzu, der später wieder abgerissen und 1899 durch den heutigen, nach Westmans Konstruktion gebauten Röstofen ersetzt wurde. Anfang des 19. Jahrhunderts kaufte der Hüttenpatron C. R. Geijer den Bergleuten die Hütte ab. Brattfors wurde zum Dreh- und Angelpunkt seines weitreichenden Hüttenbesitzes, der nach Uddeholm das größte Besitztum Värmlands war.

Die als Baudenkmal geschützte Hütte Brattfors hytta befindet sich im Besitz der Kommune Filipstad, wird vom Verein Värmländska Industriminnen verwaltet und vom Heimatverein Brattfors genutzt.